Akademisyen Dijitalle?me Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Akademisyen Dijitalle?me Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16587

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Akademisyen Dijitalle?me Ölçe?i, yüksekö?retim kurumlar?nda görev yapan akademisyenlerin mesleki ve sosyal ya?amlar?nda dijital teknolojilere adaptasyon düzeylerini ve bu teknolojileri kullanma s?kl?klar?n? ölçmek amac?yla geli?tirilmi? özgün bir psikometrik araçt?r. Ölçek, P?nar Koç taraf?ndan 2018 y?l?nda tamamlanan yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilmi?tir. Toplam 15 maddeden olu?an bu araç, akademisyenlerin **dijitalle?me** düzeyini üç temel faktörde incelemekte ve 5'li Likert Ölçe?i format?nda yan?tlanmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Akademisyen, Dijitalle?me, Teknoloji Kullan?m?, E?itim Teknolojileri, Yüksekö?retim, Cronbach's α, Faktör Analizi.

Yazarlar

P?nar Koç

Amaç

Ölçe?in temel amac?, üniversitelerde görev yapan akademik personelin (ö?retim üyeleri ve ara?t?rma görevlileri) dijital araçlar? ve yöntemleri profesyonel ve ki?isel hayatlar?na ne kadar entegre etti?ini belirlemektir. Bu araç, özellikle akademisyenlerin pedagojik faaliyetlerdeki teknoloji kullan?m yetkinliklerini ve mesleki geli?im süreçlerindeki dijital i?birli?i becerilerini nicel olarak ölçme ihtiyac?ndan do?mu?tur.

Bu ölçek, yüksekö?retim kurumlar?n?n **dijitalle?me** süreçlerini de?erlendirmelerine ve **akademisyen** e?itim programlar?n?n dijital yetkinlikleri art?rma oda??nda planlanmas?na yönelik önemli veriler sunmay? hedeflemektedir. Dijital adaptasyonun farkl? ya?am alanlar?ndaki yans?malar?n? bütüncül bir bak?? aç?s?yla ele almaktad?r.

Yap?

Akademisyen Dijitalle?me Ölçe?i, akademisyenlerin dijital teknolojilere yönelik tutum ve davran??lar?n? temsil eden, birbirinden ba??ms?z ancak ili?kili üç temel alt boyuttan olu?maktad?r. Ölçek, toplam 15 madde ile bu üç boyutu e?it olarak temsil etmektedir (her boyutta 5 madde).

Ölçe?in ölçtü?ü üç temel yap?sal faktör ?unlard?r:

Teknolojinin E?itim ve Ö?retim Alan?nda Kullan?m?: Akademisyenlerin ders içeri?i geli?tirme,

ARABPSYCHOLOGY.COM

materyal olu?turma ve ö?renci etkile?imini dijital platformlar arac?l???yla yönetme pratiklerini kapsar.
Mesleki Geli?im Amac?yla Teknolojiden Yararlanma: Bilimsel i?birlikleri, makale veya bildiri haz?rlama süreçlerinde çevrimiçi araçlar? kullanma ve mesleki a? olu?turma gibi profesyonel ilerlemeye yönelik dijital faaliyetleri içerir.
Sosyal Ya?amda Teknoloji Kullan?m?: Akademisyenin ki?isel ve sosyal ba?lamda dijital araçlar? (konum payla??m?, sosyal medya vb.) kullanma al??kanl?klar?n? ve adaptasyonunu gösterir.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerlili?ini incelemek amac?yla faktör analizi teknikleri kullan?lm??t?r. ?lk olarak uygulanan aç?mlay?c? faktör analizi (AFA) sonuçlar?, ölçe?in 15 maddelik yap?s?n?n teorik beklentilerle uyumlu olarak üç faktörlü bir da??l?m gösterdi?ini ortaya koymu?tur.

Yap?sal geçerlili?in sa?laml???n? peki?tirmek için do?rulay?c? faktör analizi (DFA) de uygulanm??t?r. DFA sonuçlar?, üç faktörlü yap?n?n model uyum indekslerinin kabul edilebilir s?n?rlar içinde oldu?unu ve maddelerin ilgili faktörlere güçlü yükler verdi?ini do?rulam??t?r. Bu durum, ölçe?in **dijitalle?me** yap?s?n? geçerli bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir.

Güvenirlik

Akademisyen Dijitalle?me Ölçe?i'nin güvenirli?i, iç tutarl?l?k katsay?s? (Internal Consistency) ile de?erlendirilmi?tir. Tüm ölçek için hesaplanan toplam iç tutarl?l?k de?eri **0,801** olarak tespit edilmi?tir. Bu de?er, ölçe?in yüksek düzeyde güvenilir oldu?unu i?aret etmektedir.

Alt boyutlara göre hesaplanan Cronbach's α de?erleri ise a?a??daki gibidir:

Teknolojinin E?itimde Kullan?m? Boyutu: 0,836
Mesleki Geli?imde Teknoloji Kullan?m? Boyutu: 0,709
Sosyal Ya?amda Teknoloji Kullan?m? Boyutu: 0,700

Her bir alt boyutun güvenirlik katsay?s?n?n 0,70 s?n?r?n?n üzerinde olmas?, ölçe?in alt yap?lar?n?n da tutarl? ve güvenilir oldu?unu kan?tlamaktad?r.

Faktör Analizi

Ölçe?in faktör yap?s?n?n belirlenmesi sürecinde kullan?lan aç?mlay?c? faktör analizi (AFA), ölçe?in 15 maddeden olu?tu?unu ve bu maddelerin üç ayr? faktöre ayr?ld???n? göstermi?tir. Bu faktörler, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n? olu?turmaktad?r.

Daha sonra gerçekle?tirilen do?rulay?c? faktör analizi, üç faktörlü modelin akademik popülasyon

ARABPSYCHOLOGY.COM

üzerindeki verilerle uyumlu oldu?unu kan?tlam??t?r. Bu analizler, ölçe?in yap?sal olarak sa?lam oldu?unu ve **akademisyen** dijital adaptasyonunu ölçmek için sa?lam bir araç sundu?unu göstermektedir.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Özgün Ölçek)

Format: 15 maddeden olu?an, üç alt boyutlu öz bildirim ölçe?i.

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Akademisyen (Yüksekö?retim Kurumu Personeli)

Ya? Grubu: Yeti?kin

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'deki üniversitelerde görev yapan ö?retim elemanlar? ve ara?t?rma görevlileri.

Test Metodolojisi: 5'li Likert Ölçe?i kullan?lm??t?r. Derecelendirme format?: (1= hiçbir zaman - 5= her zaman).

Anahtar Kelimeler

Dijital Adaptasyon, Akademik Ya?am, Mesleki Geli?im, Sosyal Teknoloji Kullan?m?, Yüksekö?retim, Dijitalle?me.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Bilgi mevcut de?ildir.

?leti?im E-posta Adresleri: pinarkoc1995@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Süleyman Demirel Üniversitesi, E?itim Bilimleri Enstitüsü, Isparta (Tez kayna??na göre).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2018

?zinler ve Kullan?m Ücreti: Akademisyen Dijitalle?me Ölçe?i, yay?nlanmam?? bir yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilmi?tir. Ölçe?in kullan?m? ve izinleri hakk?nda detayl? bilgi almak için sorumlu yazar P?nar Koç ile do?rudan e-posta yoluyla ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: akademisyen-dijitallesme-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Koç, P. (2018). *Akademisyen dijitalle?me ölçe?i* (Yay?nlanmam?? yüksek lisans tezi). Süleyman Demirel Üniversitesi, E?itim Bilimleri Enstitüsü, Isparta.

Akademisyen Dijitalle?me Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmu? olup hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemi?tir.

Ölçek 15 madde ve üç faktörden olu?maktad?r. Örnek maddeler ?unlard?r:

Teknolojinin e?itim ve ö?retim alan?nda kullan?m? (5m): E?itim materyallerimi olu?turulmada dijital teknolojiden yararlan?r?m.
Mesleki geli?im amac?yla teknolojiden yararlanma (5m): ?nternet üzerinden meslekta?lar?mla ortak çal??malar yapar?m (makale yazmak, bildiri haz?rlamak, konferans vb.).
Sosyal ya?amda teknoloji kullan?m? (5m): Gitti?im yerlerde konum payla??m? yapar?m.

ARABPSYCHOLOGY.COM